

Dato: 14.08.2019 Arkivkode: N-104 Bilag nr: Arkivsak ID: 19/16367 J.post ID: 19/170858
Saksbehandler: Borgny Danielsen
Saksansvarlig: Eirik Lindstrøm

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Valgstyret	27.08.2019	012/19

Klage på valglokale for Tanum krets

Valgstyret-27.08.2019- 012/19

Vedtak:

- Klagen datert 02.08.19 fra Marit Gåseidnes over bruken av Tanum Menighetshus som valglokale anbefales ikke tatt til følge. Klagen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse i henhold til valgloven § 13-2 (4).
- Valgsekretariatet bes fremme en egen vurdering av valglokalene på Tanum med tanke på senere valg.

Forslag til vedtak:

Klagen datert 02.08.19 fra Marit Gåseidnes over bruken av Tanum Menighetshus som valglokale anbefales ikke tatt til følge. Klagen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse i henhold til valgloven § 13-2 (4).

SAKEN I KORTE TREKK

Bakgrunn

Valgstyret i Bærum kommune vedtok enstemmig den 26.02.19, sak 002/19, at Tanum Menighetshus tas i bruk som valglokale i Tanum krets. Det vises til vedlagte kopi av saken.

I brev av 02.08.19 påklager Marit Gåseidnes denne beslutningen. I klagen anføres det blant annet at Tanum Menighetshus ikke er et verdinøytral valglokale, at beslutningen blander utøvelse av forvaltningsoppgaver med bidrag til religiøs virksomhet, at det ikke er gjort tilstrekkelig alternative

utredninger av alternativer i forkant av beslutningen, at det er ugreit å vektlegge parkering som argument opp mot behovet for et nøytralt stemmelokale mv. Det vises til vedlagte kopi av klagen.

Aktuelt regelverk

I henhold til valgloven § 13-2 kan alle som har stemmerett klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av fylkestingsvalget i det fylket vedkommende er manntallsført, og ved kommunestyrevalget i den kommunen vedkommende er manntallsført.

I Valghåndboken, utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet påpekes det at dette i praksis «betyr at man i prinsippet kan klage over alle typer forhold. Det er ingen begrensninger ut over at forholdet må knytte seg til forberedelsene og gjennomføringen av valget på en eller annen måte. Det er ikke krav om at det for eksempel dreier seg om et enkeltvedtak», jf. håndbokens kapittel 23.2.

I henhold til valgloven § 13-2 er det videre krav om at klage må fremmes innen sju dager etter valgdagen, klagen skal være skriftlig og at den skal fremsettes for valgstyret i kommunen ved kommunestyrevalg og for fylkesvalgstyret ved fylkestingsvalg.

I henhold til valgloven § 13-2 (4) er departementet klageinstans.

Valgloven §§ 8-3 første ledd og 9-3 annet ledd stiller enkelte krav til de lokalene som skal benyttes til stemmegivningen. Lokalene skal både være egnet for stemmemottak og være tilgjengelige for velgerne. I følge valghåndboken kapittel 10.3.3 innebærer dette at «rammene rundt forhåndsstemmegivningen skal være slik at velgerne føler seg bekvemme i situasjonen og trygge på at grunnleggende sikkerhetsrutiner blir ivaretatt. Lokaler hvor det blir avvirket forhåndsstemmegivning bør således ha et visst offisielt preg. Stemmegivning er derfor først og fremst aktuelt i offentlige lokaler. Andre lokaler vil også kunne benyttes, men stemmegivning i lokaler hvor det foregår aktivitet med kommersielt preg, vil ikke tilfredsstillende kravet om at stemmegivningen skal foregå i rolige og verdige former. Dette er likevel ikke til hinder for at det gjennomføres forhåndsstemmegivning på kjøpesentre eller tilsvarende steder. Men hvor i kjøpesenteret det tilrettelegges må vurderes opp mot kravet til egnethet.»

I tillegg har valgforskriften en egen bestemmelse i § 26 som påpeker at: «Ved tilrettelegging for stemmegivning i valglokalene, skal det legges vekt på god tilgjengelighet for alle velgere. Blinde og svaksynte velgere skal kunne avgi stemme uten å måtte be om hjelp.»

Vurdering av klagen

Klager har stemmerett i Bærum kommune og klagen anses rettidig fremsatt i tråd med formkravene i valgloven § 13-2.

Klagen gjelder avgjørelsen om å benytte Tanum menighetshus som valglokale.

Politisk sekretariat viser til valgstyrets sak 002/19 der valglokalene ble vedtatt, og det beslutningsgrunnlaget som lå til grunn for denne saken. Sekretariatet er av den oppfatning at det her gis en god redegjørelse for hvilke lokaler som er vurdert og hvorfor. Disse vurderingene gjør seg fremdeles gjeldende. På Tanum skole har et stort dobbelt klasserom vært vært benyttet, dette er noe trangt.

I anledning klagen vil Politisk sekretariat understreke at valgloven ikke stiller forbud mot at bestemte bygninger benyttes som valglokale. Det er ikke tvilsomt at avgjørelsen om å benytte menighetshuset som valglokale er innenfor valglovens rammer. Vår vurdering er at det ikke hefter noen formelle feil ved beslutningen om å benytte Tanum menighetshus som valglokale. I denne sammenheng bemerkes det at flere andre kommuner benytter tilsvarende lokaler som valglokale.

Videre skal det understrekes at kommunen ikke har noen plikt til å gjenbruke samme valglokaler fra et valg til et annet. Av praktiske årsaker vil man ofte søke å gjenbruke lokaler som oppleves som velfungerende, samtidig som man kontinuerlig evaluerer valggjennomføringen med sikte på å finne forbedringspunkter.

Klageren er uenig i den vurderingen som ligger til grunn for beslutningen om å benytte menighetshuset som valglokale. Beslutningen baserer seg på en sammensatt vurdering av flere relevante forhold, og det er av den grunn ikke unaturlig at det er delte meninger om saken. Det betyr imidlertid ikke at avgjørelsen er ulovlig og må gjøres om.

Klageren synes å mene at hensynet til et mer verdinøytral valglokale burde fått avgjørende vekt i vurderingen. Det er selvfølgelig legitimt å mene, men det er ikke et krav. Tilsvarende er det ikke tvilsomt at valgstyret har anledning til å vektlegge praktiske forhold som fremkommelighet, trafikkavvikling og parkeringsforhold ved valg av lokaler. Erfaringer fra tidligere valg i Bærum kommune viser at det er svært viktig å ha et bevisst forhold til denne typen hensyn for å sikre en smidig avvikling av valgdagen og dermed tilrettelegging for at alle får stemt.

For øvrig er det på det nåværende tidspunkt naturlig å påpeke at det uansett neppe vil være mulig å endre valglokale for Tanum krets. Det vises til at det allerede er informert ut i valgmateriale, annonser, presse osv. om hvilke lokaler som benyttes. Et bytte nå vil være kostnadskreven og ikke minst egnet til å skape forvirring om hvor det skal stemmes på valgdagen.

Når det gjelder fremtidige valg er det på det rene at den tematikken ikke er en del av inneværende klagebehandling. Spørsmålet om hvilke lokaler som skal fungere som valglokaler ved valgene i 2021 og 2023, avgjøres av det valgstyret som oppnevnes etter konstitueringen av nytt kommunestyre høsten 2019.

På denne bakgrunn anbefaler Politisk sekretariat at Valgstyret opprettholder avgjørelsen om å benytte Tanum menighetshus som valglokale i 2019 og oversender klagen til Kommunal og moderniseringsdepartementet for avgjørelse.

Vedlegg:

Klage på stemmelokale for Tanum krets i Bærum kommune
Valgstyre sak 002-19

4566311
4566312

Behandlingen i møtet 27.08.2019 Valgstyret

Forslag fremmet av Lisbeth Hammer Krog, H

Valgsekretariatet bes fremme en egen vurdering av valglokalene på Tanum med tanke på senere valg.

Votering:

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslag fra ordføreren ble enstemmig vedtatt.

Valgstyret-27.08.2019- 012/19:

Vedtak:

1. Klagen datert 02.08.19 fra Marit Gåseidnes over bruken av Tanum Menighetshus som valglokale anbefales ikke tatt til følge. Klagen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse i henhold til valgloven § 13-2 (4).
2. Valgsekretariatet bes fremme en egen vurdering av valglokalene på Tanum med tanke på senere valg.